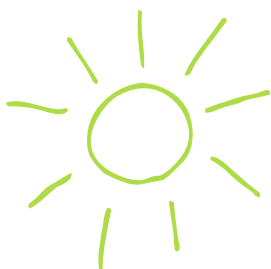


EEN STUKJE LAND IN JE KOFFER



Steen

Ik wou dat ik een steen was
In het water of op een berg

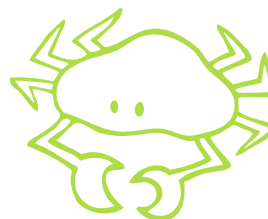
Dan leefde ik zo sloom...

Dan werd ik glad geschuurd door het water
Aangespoeld op een strand
Droog gewreven door het zand
Verwarmd door de zon
Gestreeld door de wind en
meegenomen door een kind

Ik wou dat ik een steen was
In het water of op een berg

Lyanne Busschops, 10 jaar

In: Poëzie is overal! De mooiste gedichten van kinderen 2008/2009, p.77



DOEL VAN DE LES

Filosoferen en dichten hebben veel raakvlakken. Door te filosoferen raak je dichter bij de essentie van je gedachten, net zoals gedichten dat ook vaak doen. Daarom combineren we het filosoferen en dichten in deze les. Eerst filosofeert u met de kinderen over een onderwerp en daarna laat u de kinderen over dat onderwerp een gedicht schrijven.

In deze les gaat u met de kinderen filosoferen over souvenirs oftewel of je een stukje land in je koffer mee kunt nemen. Deze les past binnen het kinderboekenweekthema 2012 'Hallo wereld' - over het ontmoeten van andere culturen in en door verhalen en gedichten.

Ter afsluiting en verwerking schrijven de kinderen een gedicht, dat kan worden ingestuurd voor de landelijke dichtwedstrijd Kinderen en Poëzie, via www.poeziepaleis.nl.

De kunst bij het filosoferen met kinderen is uw eigen mening en kennis niet te delen en vooral goed door te vragen op de uitspraken van de kinderen met vragen als:

- Is dat zo?
- Hoe weet je dat zo zeker?
- Zou het ook anders kunnen zitten?
- Is dat altijd zo?
- Hoezo dan?
- Hoe kan dat nou?
- Kun je een voorbeeld geven?
- Stel nou dat het anders zit...
- Is iedereen het daarmee eens?
- Bestaat daar een regel voor?
- Geldt dat voor alles?



Verder is het belangrijk om te beseffen dat de groep geen consensus hoeft te bereiken. Verschillende meningen en inzichten kunnen prima naast elkaar bestaan.

VOORBEREIDING

Vraag elk kind om een vakantiesouvenir mee naar school te nemen. Dit kan een gekocht souvenir zijn zoals een houtsnijwerkje of bewerkt kistje, maar ook een gevonden schelp of steen. Als het maar een voorwerp is dat is meegenomen vanuit een vakantiebestemming.

De duur van de opdrachten is bij benadering en naar eigen inzicht.

1. INLEIDING (10-15 min)

Vertel de kinderen dat ze deze les een gedicht over een souvenir gaan schrijven. Vraag de kinderen om de beurt kort te vertellen over het voorwerp wat ze hebben meegenomen en waar het vandaan komt. Zet dan een of meer opvallende voorwerpen in het midden van de kring op bijvoorbeeld een krukje. De kinderen die deze in de kring gezette voorwerpen hebben meegenomen, mogen wat uitgebreider over het voorwerp en de vakantiebestemming vertellen. Laat ze ook uitleggen waarom ze juist dit hebben meegenomen. De andere kinderen mogen ook vragen stellen over de souvenirs in het midden van de kring.

2. FILOSOFISCH GESPREK OVER SOUVENIRS (20-30 min)

Praat met de kinderen over de souvenirs. Gebruik daarbij onderstaande vragen om het gesprek op gang te brengen of houden:

- Kan er een stukje land in een voorwerp zitten?
- Kan er een herinnering in een voorwerp zitten?
- Kan er een stukje vakantie in een voorwerp zitten?
- Wat zegt een souvenir over een land?
- Zegt een souvenir echt iets over een land?
- Is een souvenir nep?
- Kan een souvenir kunst zijn?
- Wat is de waarde van een souvenir?
- Wat is het nut van een souvenir?



Vergeet niet door te vragen!

3. HET GEDICHT 'STEEN' (5 min)

Deel het gedicht 'Steen' uit of laat het op het digibord zien. Lees het hardop voor. Vraag de kinderen zich in hun souvenir te verplaatsen, net zoals de dichter van het gedicht 'Steen' zich heeft voorgesteld hoe het is om een steen te zijn. Laat twee kinderen hier iets over vertellen.

4. DICHTOPDRACHT (15-20 min)

Laat de kinderen een gedicht schrijven over hun souvenir. Ze kunnen daarbij de aandacht leggen op de herinnering, de waarde, het land van herkomst of de betekenis van het voorwerp. Als de kinderen moeilijk op gang komen, kunnen ze eventueel een van de volgende beginzinnen gebruiken:

- Ik wou dat ik ... (bijv. een steen) was
- Als ik naar ... (bijv. mijn houtsnijwerkje) kijk dan ...
- Mijn vakantie verpakt in een ... (bijv. mooi versierd kistje)
- Mijn ... (bijv. schelp) is niet zomaar een ... (schelp)



EXPOSITIE

Maak een expositie van de souvenirs met daarbij de gedichten.

INZENDEN POËZIEWEDSTRIJD

Alle gedichten kunnen worden ingezonden voor de landelijke dichtwedstrijd Kinderen en Poëzie. De honderd mooiste inzendingen komen in een echte dichtbundel te staan. Ook zijn er extra prijzen te winnen zoals een poëzieworkshop voor de klas of je gedicht op een poster of zitzak. Meer informatie over de wedstrijd is te vinden op www.poeziepaleis.nl

TENSLOTTE

Wilt u vaker filosoferen in de klas, kijk dan op www.filosofiejuf.nl voor inspiratie. De filosofiejuf kan ook bij u in de klas komen om deze of andere filosofische lessen te geven.